

Regionální muzeum v roce 1994

Dobromila Brichtová, Mikulov

Stejně jako v minulém ročníku Regiomu předkládáme podrobnou zprávu o činnosti muzea v předcházejícím roce. Rovněž členění je tradiční a zobrazuje priority muzejní práce - tedy shromažďování sbírkových předmětů, péče o ně a jejich zpřístupňování veřejnosti formou výstav a expozic. Nedílnou součástí práce odborných pracovníků je činnost vědeckovýchovná. Specifikou RMM je péče o celý objekt zámku a dalších tří budov v Mikulově i budov v Divákách, Dolních Věstonicích a Dobrém Poli.

Činnost sbírkotvorná

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost zasedal 25. 10. a doporučil ke koupi dva soubory herbářových položek - celkem 500 ks, schválil koupi jednoho obrazu a vzal na vědomí koupi dalších čtyř sbírkových předmětů. Vlastním sběrem a dary bylo získáno 2 059 sbírkových předmětů. Fotodokumentací biotopů, rostlin a živočichů bylo získáno 696 snímků. Vykoupeno bylo pět předmětů kulturní hodnoty a jeden rozsáhlý soubor (mobiiliář kupeckého krámu) byl získán převodem. Z Archeologického ústavu Brno bylo převedeno 1 155 sbírkových předmětů. Celkem tedy byly sbírky RMM v roce 1994 rozšířeny o 4 416 předmětů.

Inventarizace sbírek za rok 1993 byly uzavřeny a provedeny namátkové kontroly ve sbírkových fondech. Počátkem roku 1994 v souvislosti s odchodem etnografky byla provedena revize všech sbírek národopisného charakteru. Dle plánu byla pak provedena revize v ostatních fondech - celkem 16 512 sbírkových předmětů evidovaných pod 8 858 čísly. Katalogizováno bylo 6 107 sbírkových předmětů pod 1 494 čísly. Smlouvy o výpůjčkách a zápůjčkách byly evidovány obvyklým způsobem.

Pokračovalo ukládání dat o základním herbáři do počítače (200 položek z roku 1993). K odborným účelům byly zapůjčovány herbářové položky a celkem bylo vyhověno 15 badatelům zápůjčkami.

Kontroly depozitářů byly provedeny. Desinfikovány byly veškeré entomologické sbírky (cca 700 krabic) a sbírka textilu. Základní konzervace byla provedena u 447 kusů textilní sbírky. Byla provedena konzervace a částečně i restaurování keramických střepů 11 sond z archeologických výzkumů Valtice, Sedlec, Mikulov a Pohořelice. Do expozic (kupecký krám, barokní ložnice zlatá a hnědá) a na výstavu („Pojďte s námi do Betléma“) bylo konzervováno resp. i restaurováno 136 sbírkových předmětů. Bylo vypreparováno a označeno lokálními lístky 1 800 ex. brouků (veškeré sběry z let 1993 a 1994). Kompletně byly zpracovány sběry rostlin z roku 1994 do herbářových položek (678 kusů). Pokračoval převoz sbírek z Dobrého Pole do Mikulova a byl dokončen přesun obrazů do nového depozitáře. Došlo k novému rozčlenění části sklepních depozitářů a k přesunům sbírek vinařství a částečně národopisných, historických a archeologických.

Byl vypracován dotazník Struktura sbírkových fondů muzeí (pro AMG).

Činnost kulturně výchovná

Expozice

V Mikulově byla provedena repase stávajících expozic a nově instalována expozice obrazů W. Grölla a zlaté barokní ložnice. V průběhu roku pak probíhaly práce na vystavení hnědé barokní ložnice a kupeckého krámu (kromě přípravy exponátů i stavební úpravy, nové parkety). Repase byly provedeny i v Dolních Věstonicích, dokončena zde byla i instalace paleolitického trojhrabu. Expozice v synagoze byla odložena pro nejasněné podmínky majetkového převodu budovy a blokaci sbírkových předmětů SŽM v Praze z důvodů převodu jinému zřizovateli.

Výstavy

1. Královská hrobka z Mušova.
Drážďany 29.3. - 14.8.
2. Setkání s kamenem - kresby dětí (Studio Archa při Domě dětí a mládeže v Olomouci).
synagoga 10.5. - 30.9.

3. Hranice mezi lidmi (Grenz Bilder) - výstava českých a rakouských fotografií.
synagoga 2.4. - 24.4.
4. Každá žena pořádná - výstava vyšíváných kuchařek zapůjčená z Moravského zemského muzea v Brně.
zámek 24.4. - 30.6. (mimo plán)
5. Zmizelý svět pod Pálavou - fotografie J. Grepla zapůjčené autorem.
zámek 18.5. - 29.6. (mimo plán)
6. Svět Tibetu - svět buddhismu - barevné fotografie a trojrozměrné předměty Z. Thomy zapůjčené Orlickou galerií v Rychnově nad Kněžnou.
zámek 3.7. - 31.10.
7. Archeologie z ptáčích perspektiv - výstava zapůjčená z Ústavu archeologické památkové péče Brno.
zámek 3.7. - 16.9.
8. Dílna 94 - výtvarné práce vytvořené na soustředění v Mikulově (organizováno městem a muzeem).
zámek IX. - XII.
9. Cesty do pravěku - výstava dětských výtvarných prací z letního soustředění v Dolních Věstonicích.
zámek 20.9. - 30.11.
10. Mikulovský židovský hřbitov - fotografie J. Častulíka.
synagoga 3.10. - 30.12. (mimo plán)
11. Pojdte s námi do Betléma - vlastní výstava hraček, betlémů a vánočních ozdob.
zámek 6.12. 1994 - 6.1. 1995
12. Proměny krajiny pod Pálavou - vlastní výstava fotografií zapůjčena do muzea ve Znojmě.
13. Konvent Milosrdných bratří ve Valticích a jeho významné osobnosti - spolupráce na přípravě výstavy
v zemědělském muzeu.
14. Kultury na hranici - scénář místní části česko-rakouské putovní výstavy pro rok 1995.

Kulturní a společenské akce

organizované RM:

„Mikulovské hudební večery“. Tyto koncerty organizačně i propagačně zajistilo RM Mikulov. Finančně dotovalo město Mikulov.

- 10. 1. Moravské kvarteto Brno
- 14. 1. Žestové kvinteto Brno
- 7. 3. Moravský komorní orchestr
- 25. 4. Trio Bohuslava Martinů
- 18. 5. Pěvecké sdružení žáků Základní umělecké školy v Mikulově a Moravském Krumlově
- 11. 8. Londýnští madrigalisté
- 3. 10. Koncert u příležitosti „židovského Nového roku“
- 24. 10. Hopkinson Smith -loutnový koncert, Moravské kvarteto Brno
- 10. 11. Petr Vašíček, Reinhold Rieger, Juliana Iljeva
- 21. 12. Moravské kvarteto - Vánoční koncert

ve spolupráci s jinými organizacemi

- 10. 6. Tessarini - Brno. Spolupráce s městem Mikulov, Kulturním domem „U radnice“
- 2. 7. až 9. 7. VIII. mezinárodní kytarový festival. Spolupráce s Českou kytarovou nadací a Kulturním domem „U radnice“
- 25. 7. Studentský pěvecký soubor z Anglie. Spolupráce s hotelem „Rohatý krokodýl“.

- 1. 8. Habánské písně naděje. Spolupráce s muzejním spolkem.
- 12. a 13. 8. Slavnost tří měst. Spolupráce s městem Mikulov a kulturním domem „U radnice“
- 15. 9. 30. jubilejní koncert radia Niederösterreich a Českého rozhlasu Brno. Spolupráce s Českým rozhlasem, městem Mikulov a Kulturním domem „U radnice“

Regionální činnost

Probíhala spolupráce s muzejním spolkem v Mikulově, který má 76 členů. Výbor se schází 10x ročně. Zorganizoval pro zimní sezonu 1993-1994 cyklus 3 přednášek, z nichž 2 proslovili pracovníci muzea.

Zorganizoval návštěvu a s ní spojený koncert huterských bratří z Anglie (1. 8. 1994), doprovázený přednáškou.

Ve spolupráci s Městskou knihovnou v Mikulově a Vlastivědným kroužkem v Hustopečích uspořádal besedu s autorkou (I. Tielsch) a překladatelem knihy vzpomínek „Rozbité obrazy“ (23. 8. 1994).

Velmi úzká je spolupráce i s muzejním spolkem v Břeclavi.

Dále je muzeem zajišťována činnost VK ZoA, pro členy byl zorganizován a realizován seminář.

Se starosty obcí Břeclavska spolupracovala především archeoložka, historička, ale i botanička (Bořetice, Němčičky).

Ve dnech 2. až 9.7. proběhl na zámku 8. ročník Kytarového festivalu, na jehož organizaci se muzeem podílelo.

XXV. Mikulovské sympozium nebylo realizováno.

Proběhlo I. Mikulovské sympozium současné umělecké tvorby, na jehož organizaci se podílelo muzeum spolu s městem. Vytvořená díla byla vystavena na zámku a v zámeckém parku.

Propagace

2x byl obměněn panel na Městském úřadě v Mikulově, dle akcí jsou aktualizovány vývěsky v Mikulově - celkem 9x. Dále je propagace muzea i jednotlivých akcí zajišťována vlajkami se znakem a textem, textilními poutači na koncerty a některé výstavy, přenosnými stojany s plakáty. Pro jednotlivé akce jsou vyráběny a rozesílány pozvánky (většinou i v německé verzi) - v roce 1994 celkem 12 na koncerty, 6 na výstavy a 3 na přednášky. Některé akce jsou pak propagovány ve státním, okresním a místním tisku, Čs. rozhlasu Brno (krajové vysílání), Čs televizi Brno (krajové vysílání).

Užší spolupráce probíhá s ARC Adonis.

Práce s návštěvníky a mládeží

Mezinárodní den muzeí 18.5. - muzeum umožnilo volný vstup do expozic, uskutečnila se vernisáž obrazů W.Grölla a výstavy Zmizelý svět pod Pálavou.

Přednášky a exkurze - uskutečnilo se 49 akcí pro 1 444 účastníků. Větší část byla realizována v rámci programu Muzeum v kostce, ostatní pro základní i vysoké školy, veřejnost a účastníky odborných seminářů a sympozií.

Návštěvnost expozic RM za rok 1994

Výpravy	Mikulov	D. Věstonice	Diváky	Celkem
Školní	12 088	6 733	319	19 140
Ostatní	23 047	5 038	169	28 254
Jednotlivci	8 190	2 070	20	10 280
Školy zdarma	280	-	72	352
Celkem	43 605	13 841	580	58 026

Činnost vědeckovýzkumná a dokumentace

S odchodem etnografky počátkem roku nemohl být pochopitelně etnografický výzkum prováděn. Sbírký vinařství přebral a nově ukládal stávající entomolog, proto i vinařská dokumentace byla omezena.

Záchranný archeologický výzkum byl proveden na katastru obce Valtic v trati „Dolní čtvrť“, v Lednici při stavbě kanalizace a ČOV, v Dolních Věstonicích při hloubení jámy v centru obce, v Pohořelicích před stavbou lékárny, při stavbě kostela v Hustopečích a dále před započatím staveb v Lednici, Mikulově, Lanžhotě, Kosticích, Hlohovci a Nejdku.

V Břeclavi na nám. T.G.Masaryka byl ukončen výzkum v souvislosti se stavebními úpravami, dokončena nálezová zpráva a sledována problematika vývoje středověké církevní architektury v Břeclavi. Hlášení o výzkumech za rok 1993 a částečně i za rok 1994 bylo odesláno do AÚ Brno.

Pokračovalo dlouhodobé sledování avifauny Lednických rybníků a Novomlýnských nádrží. Ptáci byli na Lednických rybnících sčítáni 23x, na nádržích 14x. Zvláštní pozornost byla věnována hnízdění ptáků na částečně letněném Mlýnském rybníku. Dále bylo sledováno hnízdění volavek a kvakošů na Zámeckém rybníku, hnízdění kormoránů na nádržích a hnízdění všech druhů vodních ptáků na ostrůvcích střední nádrže. Výsledky byly použity do celostátně organizovaných akcí: sčítání vodního ptactva, sčítání hus rodu Anser, sčítání populací vodních ptáků metodou dvou kontrol.

Byla provedena kontrola všech známých a vyhledávání nových hnízd čápů bílých na okrese Břeclav. Celkem bylo zjištěno 71 obsazených a 7 neobsazených hnízd - výrazně nejvíc v rámci celé ČR. Akce je součástí celostátní evidence hnízd čápů a v roce 1994 také pátého mezinárodního sčítání hnízd čápů bílých.

Brouci byli sbíráni na 4 lokalitách (okolí Bořetic a Břeclavi). Do kartotéky bylo zanešeno 305 faunistických údajů.

Probíhal botanický průzkum 8 stepních lokalit celého okresu, v Milovickém lese, na Slanisku u Sedlece a Novomlýnských nádržích.

Probíhaly badatelské práce o botanikovi Norbertu Bocciovi (1731-1805, dlouholetý převor, provinciál řádu a konventu Milosrdných bratří ve Valticích) a malířích rostlin Ferdinandovi (1760-1826) a Francovi (1758-1840) Bauerových. Byl studován a fotodokumentován herbář Herbárium vivum (Konvent Brno) a Liber regni vegetabilis (Vaduz).

Odborní pracovníci i konzervátorky se zúčastnili příslušných seminářů, sympozií, konferencí, odborných komisí a přednášek. Navíc muzeum zorganizovalo 12.-13.10. ve svých prostorách celostátní seminář zoologů muzeí a pracovišť státní ochrany přírody (55 účastníků).

Muzeum uspořádalo 6.10. 1994 seminář Šťastná hodina. (Myšlenkové proudy v kruzích moravské šlechty 17. a 18. století), a to ve spolupráci s knihovnou NM Praha, PÚ Brno, Universalia.

Publikační činnost

- D. Brichtová, 1994: Mikulov. Průvodce. Mikulov 1994
- D. Brichtová, E. Klanicová, 1994: PhDr. Karel Jüttner, Regiom 94, Zpravodaj Regionálního muzea Mikulov. Mikulov 1994
- E. Klanicová, 1994 Archeologický výzkum na náměstí T.G.Masaryka v Břeclavi, Regiom 94, Zpravodaj Regionálního muzea Mikulov
- E. Klanicová, 1994: Chraňme archeologické památky. Leták.
- E.Klanicová, 1994:Pravěká minulost Nikolčic, Nikolčická čítanka 1994
- E.Klanicová, 1994: Pravěká minulost Podivína, Podivínský zpravodaj, listopad 1994
- E. Klanicová, 1994: Nejstarší historie Klobouk, Větrný mlýn - kloboucký zpravodaj listopad-prosinec 1994
- E. Klanicová, 1994: Pravěké osídlení Pohořelic - Pohořelický zpravodaj, prosinec 1994
- E. Klanicová, 1994: Památky věc veřejná, kostel dobrým příkladem, MJ č. 2, roč.II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie aneb jak a proč, MJ 4. 4, roč. II, s. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie aneb co můžeme vidět v našem okrese, MJ č. 6, roč.II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie aneb co je našim zrakům skryto, MJ č. 8, roč. II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie IV - aneb jak trefit správné místo (1. část), MJ č. 10, roč.II, str.8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie IV - aneb jak trefit správné místo (2. část), MJ č. 11,roč.II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie aneb nejen kopáním živ je archeolog, MJ č. 13, ročII, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Lovci mamutů a germánský kníže - senační objevy české archeologie, MJ č. 14, roč II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie VI aneb co se děje pod střechou, MJ č. 15, roč. II, str. 8
- E. Klanicová, 1994: Mamuti ožívají - výstava v Drážďanech. MJ č. 16, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie VI/2 - ještě jednou pod střechou, MJ č. 18, roč.II, str. 6

- E. Klanicová, 1994: Mezinárodní den muzeí, MJ č. 20, roč. II, str. 2
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie - otázky a odpovědi předposlední kapitoly, MJ č. 22, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, 1994: Řemeslo archeologie VIII aneb konečně konečně!, MJ č. 24, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, 1994: Farní kostel Petra a Pavla v Podivíně, MJ č. 25, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, 1994: Farní kostel sv. Jiří v Kobylí, MJ č. 35, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, V. Kocourková, 1994: Kostel sv. Jana Křtitele v Přibicích, MJ, č. 34, roč. II, str. 4
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Farní kostel sv. Václava v Břeclavi, MJ č. 20, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Kostel sv. Linharta v Mušově, MJ č. 21, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Farní kostel Nejsvětější Trojice v Drnholci, MJ, č. 23, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Farní kostel sv. Markéty v Přítlukách, MJ č. 28, roč. II, str. 4
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Proboštský kostel sv. Václava v Mikulově, MJ č. 29, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, J. Matuszková, 1994: Piaristický kostel sv. Jana Křtitele v Mikulově, MJ č. 30, roč. II, str. 6
- E. Klanicová, J. Peška, 1994: Záchraný výzkum v Lednici, PV 1990, Brno 1993, s. 114
- E. Klanicová, J. Peška, 1994: Třetí výzkumná sezona v Sedleci, PV 1990, Brno 1993, str. 75
- E. Klanicová, J. Peška, 1994: Královská hrobka z Mušova, Zpravodaj Muzejního spolku Břeclav, Břeclav 1994
- E. Klanicová, J. Peška, P. Vitula, 1994: Archeologické lokality na katastru obce Bulhary, Jižní Morava roč. 30, sv. 33, s. 205-223
- E. Klanicová, J. Peška, P. Vitula, 1994: Nové pravěké a slovanské nálezy na katastru Bulhar, PV 1990, Brno 1993, s. 134-135
- E. Klanicová, J. Peška, J. Unger, 1994: Malohradištní opevnění v Drnholci, PV 1990, Brno 1993, s. 95
- P. Macháček, 1994: Historie a současnost hnízdění volavky popelavé (*Ardea cinerea*) a kvakoše nočního (*Nycticorax nycticorax*) v Lednici. Regiom 94
- P. Macháček, 1994: Částečné letnění Mlýnského rybníka. Nový život, 24:5.
- P. Macháček, 1994: Ranšpurk. Malovaný kraj, 32, 1:32
- P. Macháček, J. Chytil, 1994: Novomlýnské nádrže. Ptačí svět, 1 (3):4
- M. Rigasová, 1994: Zázmoníky. Bořetické listy, roč. 3., č. 10
- M. Rigasová, 1994: P. Norbertus Boccus - lékař a botanik. Regiom 94
- M. Rigasová, 1994: Bratři Bauerové - malíři a rytci květin, botanikové a přírodovědci. Regiom 94
- M. Rigasová, 1994: Regionální muzeum bilancuje a připravuje. Hlas Pálavy, roč. 1., č. 3.
- M. Rigasová, 1994: Mikulovské hudební večery. Hlas Pálavy, roč. 1., č. 2. Moravský Jih, Nový život

Ediční činnost

Bylo vydáno:

- Chraňme archeologické památky
- Regiom 94
- J. Klenovský: Židovské památky Mikulova

Videosnímek Břeclavské stavební památky je rozpracován.

Muzeum se podílelo na tvorbě videosnímku Břeclavsko (firma Šindar) a publikace J. Černého Nikolčická čítanka (firma Metropolis).

Odborná knihovna

Statistický výkaz knihovny za rok 1994

Knihovní fond k 31.12.1994

1.	Knihy a kompletní ročníky periodik vč. hudebnin - svazky	19 352
2.	Ostatní dokumenty - speciální fondy	144
3.	Úbytek knihovních jednotek	1 176
4.	Počet knižních jednotek celkem	18 320

Přírůstek za uplynulý rok

5.	Knihy a kompletní ročníky periodik	185
6.	Ostatní dokumenty	0
7.	Přírůstky celkem	185

Registrovaní čtenáři 144

Náklady Kč na nákup literatury 19 573

Knihovní fond byl v roce 1994 doplněn o 185 knihovních jednotek, které byly evidovány pod čísly 19 168-19 352. Všechny přírůstky byly zkatologizovány a zařazeny do katalogů (časopisů a periodik, jmenného, názvového, předmětového a služebního). Byla provedena revize knihovního fondu př. č. 3 000-5 999.

Fotoarchiv

Fotodokumentace z předchozích let byla zpracována, dle potřeby jsou negativy vyhledávány. Byla zahájena počítačová evidence a zpracováno 2012 položek.

Stavebně restaurátorská a jiná technická činnost

1. Oprava omítek Dolní Věstonice
Byly provedeny kompletní opravy vnitřních omítek (perlitové omítky), nová malba v celém objektu, provedeny repase před sezonou. Venkovní omítky byly pouze otlučeny do výše vlhkosti, vzhledem k zájmu obce o převedení objektu do svého vlastnictví byly práce přerušeny.
2. Zámecký park
Vzhledem k propouštění, jež postihlo zaměstnance muzea - zahradníka, všechny práce byly nadále prováděny dodavatelsky. V roce 1994 byla dokončena rekultivace hlavní části parku. V části parku pod sala terrena byly obnaženy původní terasy a kamenné komunikace. Byla provedena kompletní likvidace původního stavebního dvora a provedeny hrubé terénní práce.
Vzhledem k nedostatku finančních prostředků nebylo dokončeno zprovoznění závlahového systému zámeckého parku.
Vlastními silami byla provedena oprava zdí kolem objízdne komunikace zámeckého parku.
3. Zámecká knihovna, břitová věž
Obě prostory byly vyklizeny, vzhledem k nedostatku finančních prostředků však nebyly práce dokončeny.
4. Úpravy v depozitářích
Úpravy se prováděly v průběhu celého roku v souvislosti se změnou odpovědných pracovníků za sbírky.
5. Restaurování okna zámecké kaple
Byla provedena oprava kamenného ostění, restaurování vlastní vitráže zůstalo nedokončeno.
6. Kašna na II. nádvoří
Byla provedena její konzervace s doplněním stávajícího stavu dle návrhu zpracovaného panem Martiňákem.
7. Rekonstrukce východního křídla (bývalý hotel)
Práce vzhledem k neujasněnému finančnímu zabezpečení byly zahájeny až s přidělením státní dotace, její dokončení vzhledem ke stejným obtížím zůstalo nejisté.
8. Mimo plán bylo provedeno dokončení dlažby na terase u sala terrena a zahájeny práce na zábradlí této terasy.
9. Během letní sezony byla provedena oprava střešní krytiny na budově zámku v Mikulově a kostele v Mušově.
10. Mimo plán byla provedena rekonstrukce hromosvodů na budově zámku.
11. Byla opravena kanalizace v obytném domě Brněnská 9.
12. Byla provedena kolaudace čerpací stanice pro zámek Mikulov (vybudována 1971) a dílen u synagogy (1986). V souvislosti s kolaudací těchto staveb byly provedeny revize a následné opravy elektroinstalace a nainstalován nový hromosvod.
13. Současně s kolaudací objektů u synagogy byly provedeny hrubé zemní práce ve dvoře synagogy.

Kromě výše uvedených prací prováděla údržbářská četa veškeré řemeslné práce spojené s provozem muzea, s ošetřením a uložením sbírkových předmětů, odborné práce menšího rozsahu na údržbě objektů ve správě RMM a další práce nutné pro chod a údržbu objektu zámku Mikulov.